

༡༡། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་གྲུ་མའི་རྣམ་ཐར་བཞུགས་སོ།།

ལྷ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱག་འཚེལ་སོ། །ཚོས་སྐྱུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལས། །གཟུགས་སྐྱེ་ཉི་ཟླ་ལྟ་
བུའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །གདུལ་བྱ་སློལ་ཡི་ལྷན་པ་སེལ་མཛད་པ། །ལྷ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གྲུ་མ་པས་
འདུད། །དེ་ལ་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་གྲུ་མའི་རྣམ་ཐར་རྒྱར་ཅམ་གཅིག་བཟོད་ན། །སྐྱེ་འབྱུངས་
པའི་ཡུལ་ནི། རྫོང་ཁྲུང་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཁ་ཆེའི་ས་ན་ཡོད་པ་ཡིན། །ཡུལ་དེ་ཡང་སྐྱུ་མ་མཁའ་
གྱིས་སྐྱེས་པའི་རྫོང་ཁྲུང་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་ན། རྫོན་རྒྱལ་པོ་འོད་སྤྲུང་བཞུགས་པའི་དུས་ན། དག་བཙུན་
པ་ཉི་མའི་གྲུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས། དུས་དེ་ཅམ་ན་ས་ཕྱོགས་དེ་ཐམས་ཅད་མཚོ་རྩ་མེར་སོང་ནས་ཡོད་
པ་ལ། དག་བཙུན་པ་དེས་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་བཞེངས་པར་འདོད་པས། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་
ལ་ས་བསྐྱངས་པས། ལྷ་རྣམས་ན་དེ། རྫོང་རང་གི་སྐྱིལ་གྲུང་གིས་ཁྲུབ་པའི་ས་སྐྱིན་ལོ་ཞེས་ཁས་ལྷངས་
སོ། །དེར་དག་བཙུན་པ་དེས་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཅིག་སྐྱེས་ནས་ཁ་ཆེའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ཁྲུབ་པར་བྱས་ཏེ་དེར་ས་
གཞི་བྱང་ནས། བདུད་ཅི་ལྟ་ལྟའི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱ་བ་གཅིག་བཞེངས་སོ། །དེར་མི་རྣམས་ངོ་མཚར་སྤྲེད་
པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱུ་མ་མཁའ་གཅིག་པོས་ནས། དེས་རྫོང་ཁྲུང་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་རྫོང་ཁྲུང་ཆེན་པོ་ལྟ་
ན་སྐྱེས་པ་ལ་དཔེ་ལྷངས་ཏེ་སྐྱེས་པས། ལྷ་མ་མ་བཞེས་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱུ་མ་མཁའ་དེ་བསད་པས། དེ་ད་ལྟར་གྱི་
བར་དུ་ཆགས་སོ། །རྫོང་ཁྲུང་དེ་ཡང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དཔེ་མེད་ཟེར་བ་བྱང་བས་དཔེ་མེད་དུ་
གྲགས་སོ། །དེ་ན་ཆང་ཚོང་མ་རང་ཡང་རྫོང་ཁྲུང་འབྲུམ་ཚོ་སོ་བྲུག་ཡོད་དོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་སུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ལོ། །རྫོང་ཁྲུང་པའི་བརྗེ་ཏེ་རྣམ་པོ་བ་དང་། རིན་ཆེན་རྫོང་གཉིས་བཞུགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་
ནི་གྲུ་མའི་ཡབ་ནི་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་གོ་ཆ། །ཡུལ་ནི་བྲམ་ཟེ་མོ་དཔལ་གྱི་སློབ་པོས་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་མོར་
འབྱུངས། མཚན་གཞི་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས། ལྷ་རོ་བརྗེ་ཏེ་ལྷུ་མ་མོ་ཡིན། རིགས་ནི་བྲམ་ཟེ་མོ། །བསྐྱལ་བ་
གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་སློབ་པོས་ནས། ལམ་སྐྱུངས་པ་སློབ་དུ་གྲུང་པའི་རྒྱན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷ་
མ་གྲུབ་ཐོབ་འགྲའ་དེའི་གདམས་ངག་ །གསུངས་སློབ་དེ་ཅམ་ཐོས་པ་ལ་ཉེན་ནས་ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་མངོན་

ལུམ་དུ་མཐོང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་ཟག་མེད་སྒྲིའི་སྐྱེ་དུ་རང་ཤར་ཉེ། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་དོ་
 རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མངལ་ཉེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤགས་ཀྱི་སྐྱུལ་པའི་དགྱིལ་
 འཁོར་དུ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས། མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཚོས་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་ཉེ། ས་
 བརྩུ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཉེ། ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་བ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་
 གཅིག་ལས་སྤང་བྱ་མེད་པར། སངས་རྒྱས་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཅན། རང་དོན་
 སྤང་རྫོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་སྟེད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ། གང་
 ལ་གང་འདུལ་གྱིས་འགྲོ་དོན་མངོན་ཅིང་། བྱང་པར་དུ་རྒྱུད་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱགས་རྗེ་ཉི་མེད་མེད་པར་
 གཟིགས་ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཅིང་། འཕྲིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་པར་སྤྱགས་རྗེས་གཟིགས་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་
 སྒོས་སུ་གྱུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ལྷུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱུལ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་རྫོགས་སུ་
 བསྐྱར་ནས། རྒྱུད་མན་ངག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་བཀའ་ལུང་གནང་ཞིང་བྱང་པར་དུ་སྟོན་ལྡན་གྱི་གང་
 ཟག་རྣམས་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་མངོན་གྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་ལུས་པའི་གདམས་
 པའི་གནད་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་མང་པོ་གནང་ནས། མི་རབ་བདུན་དུ་ཆིག་བརྒྱུད་ལས་མི་སྤེལ་བར་བཀའ་རྒྱས་
 བཏབ་ཅིང་། སྟོབ་མ་བརྒྱུད་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་མཁའ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་ལུང་བསྟན་པས་
 བ། བརྒྱུད་པ་གཞན་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །ཐོག་མར་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 བས། །འཇམ་པ་བཞི་དང་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི། །རྩུ་འཕྲུལ་རྐང་བཞིའི་དོན་ལ་ལེགས་གནས་པས། །ཚོགས་
 གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ་སྤྱག་འཆོལ་ལོ། །མི་མ་སྤུན་ཟིལ་གཞོན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། །ཤེས་རབ་ལ་
 སོགས་སྟོབས་མཚོག་ལྷ་ལྡན་པས། །གཟུང་འཛིན་དགའི་དཔུང་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞིང་། །ཚོས་རྒྱུན་ཉིང་འཛིན་
 སྟོར་ལ་སྤྱག་འཆོལ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་གི་རྗེས་ཐོག་ཏུ། །བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་དུ་བསྟན་
 པའི་དོན། །ཚོས་ཀྱི་སྟོང་དང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དགྱིངས། །བདེན་པ་མངོན་སུམ་གཟིགས་ལ་སྤྱག་འཆོལ་

ལོ། །ཡང་དག་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་མ་གཞིར་ས་བར། །རིམ་བ་དགའི་བར་དུ་ཉམས་བསྟན་བས། །འདུ་ཤེས་གཉིས་
ཀྱིས་མི་དབྱེ་བ་ཡི་དོན། །བསྐྱོམ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་མི་མཐུན་བ་
ཡི་སྤོགས། །མཐོང་སྤང་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་གང་བསྟན་དང་། །སྐྱོམ་སྤངས་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་
བས། །ཉོན་མོངས་སྐྱིབ་བ་དག་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྐྱིབ་བའམ། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་བ་
སྤྲིང་སྤྲིབ་ལ་ཀྱུ། །འོད་གསལ་རྩོུ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་དེས། །མངོན་དུ་གྱུར་བས་འཛོུམས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་
ལོ། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་སྐྱིན་པའི་པ་རོལ་སྤྱི། །ཚོས་དབྱིངས་ཀྱུན་འགྲོ་བྱུང་བའི་དོན་རྟོགས་
བས། །སྐྱོམས་འཇུག་མཐོང་དང་བྱིན་རྒྱབས་ལ་སོགས་བ། །བརྒྱ་སྤག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་
ལོ། །གདུང་བ་ཞི་བའི་རྩུ་ལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་སྤྱི། །ཚོས་དབྱིངས་རང་ཤར་མཚོག་གི་དོན་རྟོགས་བས། །ཡོན་
ཏན་བརྒྱ་སྤག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་བ། །སྟོང་སྤག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཁྲོ་བ་མི་མངའ་
བཟོད་པའི་པ་རོལ་སྤྱི། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྒྱ་མཐུན་དོན་རྟོགས་བའི། །ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་
སྤག་བཅུ་གཉིས། །མངོན་བར་ཐོབ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །དག་བས་མི་ངོམས་བཙོན་འགྲུས་པ་རོལ་
སྤྱི། །ཚོས་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་འཛིན་དེ་དོན་རྟོགས་བས། །ཉིང་འཛིན་སྤག་ཁྲིག་སྤག་ཁྲིག་སྤག་གཉིས་
སོ། །ཀྱུན་ནས་མཉེས་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་གཡོ་མེད་བསམ་གཏན་པ་རོལ་སྤྱི། །དབྱིངས་དང་
རྒྱད་གཞན་ཐ་དད་མེད་རྟོགས་བས། །ཡོན་ཏན་སྤག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྤག་བཅུ་གཉིས། །མངོན་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལ་
ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །མ་སྐྱེས་ཆེ་ཤོས་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱི། །དབྱིངས་དང་རྣམ་བུ་ཉོན་མོངས་དབྱེར་མེད་
རྟོགས། །སྤག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྤག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྤག་བཅུ་གཉིས་མཉེས་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་
རྒྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་སྤྱི། །དབྱིངས་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོགས། །ཉིང་འཛིན་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་
སྤག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་རྣམས། །ཀྱུན་ནས་མཉེས་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །མཚོག་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱོན་ལམ་
པ་རོལ་སྤྱི། །འཕེལ་འགྲིབ་མེད་དབྱིངས་དག་པའི་དོན་རྟོགས་བས། །སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་སྟོང་སྤག་བཅུའི་
རྒྱལ་སྟེད་གཉིས། །སྐྱོམས་བར་འཇུག་སོགས་ཐོབ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །བདུད་དབྱང་བཙོན་སྟོབས་ཀྱི་

པ་རོལ་བྱིན། །སློབས་པ་ཐོགས་མེད་ཡེ་ཤེས་དབང་དོན་རྟོགས། །སངས་རྒྱལ་ཞིང་གངས་མེད་པའི་རྒྱལ་
སྡེད་ལ། །བརྒྱ་སྟོང་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རི་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་རོལ་བྱིན། །ཚོས་
དབྱིངས་སྐྱིབ་མེད་སྐྱམ་རྗེས་སློབ་དང་བྲལ། །གང་སྟོང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་ངང་གནས་པའི། །འཕྲིན་ལས་
དག་པའི་དོན་རྟོགས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་སྐྱུ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་འི། །སྟོང་གསུམ་མཁའ་ལ་
སང་གའི་བྲི་སྟེང་བཞག། །འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་མཛད་པ་ཡིས། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དག་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ། །ནང་ལྟར་འོག་མིན་བཅུན་མོའི་གཞལ་ཡས་སུ། །ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་
བས། །སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཚོས་དབྱིངས་སྐྱང་བ་ཡིས། །མཁའ་བ་ཕྱོགས་མེད་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདུས་
མ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ཚོས་དབྱིངས་དང་། །མཁའ་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིས། །བསྟེན་དང་
བསགས་དང་བྲལ་དང་ངང་བཞིན་གྲུབ། །ཚོས་ཀུན་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་
བཞེངས་བཞུགས་མི་མངའ་ཡང་། །སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པས། །གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་
གཉིས་ངང་ཤར་བྱུང་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་སྟོང་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་
བདེ་བའི་སྐྱེ། །བདེ་གཤེགས་སྐྱེལ་བ་ཐུན་མོང་མཚོག་གི་བདག། །ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་འཁོར་བ་འདྲེན་པའི་
དཔལ། །རུས་པའི་རྒྱན་ཅན་དེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཕྱོ་བ་དུག་གི་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་རྣམས། །གཉིང་
མཐའ་མེད་པར་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ནས། །ཟག་མེད་བདེ་བ་རྒྱས་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །ཕྱགས་རྗེས་
དམིགས་མེད་ངང་ནས་དྲངས་དུ་གསོལ། །ལམ་དུ་བཞུགས་པའི་སྐྱལ་ལྡན་པོ་མོ་ཀུན། །འགལ་རྒྱུན་གོགས་
དང་བར་ཚད་ཀུན་ཞི་སྟེ། །ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། །ལམ་ལྡན་ས་བཅུ་བསྟོན་པར་བྱིན་
གྱིས་རྫོབས། །ཨ་ནན་ཏ་ཡི་རྟོགས་པའི་སྟོང་དཀྱིལ་ནས། །དམིགས་མེད་སྟོང་རྗེ་ཐོགས་མེད་ཤར་བ་ཡི། །རི་
སྟོང་འཁོར་བར་སེམས་ཅན་གནས་གྱི་བར། །འཕྱོ་བའི་བྲན་བཞིན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཡེ་ཤེས་
མཁའ་འགྲོའི་རྣམ་པར་ཟུར་ཅམ་འདི། །བརྒྱད་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །ཀུ་སུ་བ་ཡི་སྐྱང་པོ་
མོག་ཕྱོག་པས། །དབྱེས་རྗོང་ཡང་དགོན་དཔལ་གྱི་དགོན་པར་སྐྱུར། །དགོ་བ་འདི་ཡིས་བརྒྱད་འཛིན་གང་

ཟག་ནམས། །སླ་མའི་ནམ་པར་ཚུལ་བཞིན་སྐྱོང་བར་ཤོག། །འདི་བྲིས་དགེ་བའི་ནམ་སློན་གྱིས། །བདག་དང་
 མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ནམས། །སླ་མེད་སངས་རྒྱས་སྐྱུར་ཐོབ་ཤོག། །ཅེས་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་གུ་
 མའི་ནམ་པར་ཐར་བ་རྒྱ་མཚོ་ལས། །སྐྱ་ཅེར་བཟུང་བའི་ཐིགས་པ་ཅམ་རུང་ཟད་བསྐྱས་པ་འདི། །བརྒྱད་
 འཛིན་དད་པ་ཅན་ནམས་དད་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང། །ཕྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ནམས་ཐེ་ཚོམ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བ་
 དང། །ལོག་ལྟ་ཅན་ནམས་དགེ་བ་ལ་བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར་དུ། །མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཚད་མེད་པ་མངའ་བ་
 ཚོག་སྦྱོག་པ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱེབས་པའོ།། །།སྐྱ་མཚན་
 ལོ།། །།ཕུལྱི།། །།དགེའོ།། །།